

[Undervisningsministeren]

som ikke er lykkedes. Så har vi altså dette, som er anderledes i sine pædagogiske metoder, og som har andre ting og muligheder at tilbyde de unge. Jeg synes, det er godt, vi har sådanne institutioner, sådanne efterskoler, der kan tage imod dem, og som er villige til at tage imod dem. Men vi skal, når vi bedømmer dem, erindre, at det ikke er nogen let opgave, og det har vi andre bevist det ikke er derved, at vi ikke har kunnet løse problemerne i de systemer, vi har sat til rådighed for de pågældende unge.

Men jeg kan sige, at konsulentens konklusion af besøgene på disse skoler har været, at der både på det, der hedder de fysiske rammer, og på det pædagogiske område er sket en udvikling i positiv retning. Hvis vi vurderer på det skolemæssige, altså på prøverne – alle disse efterskoler afholder jo afgangsprøver, hvor niveauet helt svarer til niveauet i folkeskolen og på de øvrige efterskoler – er der, som jeg også gav udtryk for i mit første indlæg, ingen grund til at sætte fingeren bestemte steder og sige, at der her foreligger uacceptable forhold.

Hr. Øllgaard gjorde nogle bemærkninger om at værne om friheden på skoleområdet, bemærkninger, som jeg 100 pct. kan tilslutte mig. Jeg tror, det er noget meget vigtigt, at vi i dette folketing holder fast ved de betragtninger.

Så sagde hr. Øllgaard noget om en beklagelig lukkethed, som Tvindskolerne og Tvindsamvirket udviste. Ja, det kan jeg som person i og for sig også være enig i, men det vedrører ikke sagen. Det er Tvinds gode ret at være lukket eller åben, alt efter hvad de nu mener er rigtigt for dem. Jeg kunne ønske mig en større åbenhed, og det kan vi som sagt i fællesskab blive enige om, men det er sådan set sagen aldeles uvedkommende.

Hr. Askjær Jørgensen var inde på nogle betragtninger om, at Tvind trækker penge ud af systemet. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at Tvind ikke trækker penge ud af systemet på den måde, hr. Askjær Jørgensen beskrev. Tvind får betaling pr. elev; den får som alle andre skoler betaling for faktisk afholdte udgifter. Det, hr. Askjær Jørgensen muligvis tænker på, er, at der f.eks. på seminariet betales i forhold til nogle skøn over, hvad det koster på øvrige seminarier, men der kan aldrig betales op til den ramme. Man sætter en ramme her, og det er det

maksimum, man kan få. Men har man kun brugt pengene hertil, bliver der heller ikke udbetalt mere. Det er simpelt hen efter faktisk afholdte udgifter, så grundlaget for en række af hr. Askjær Jørgensens spørgsmål må vist dermed siges at være faldet bort.

Fru Bente Juncker havde nogle betragtninger om, at skolevirksomhed nu udvides med hospitalsvirksomhed. Det forstår jeg ikke noget som helst af. Jeg har engang i tidernes meget grå morgen været med til at lave en friskole, og hvis den kreds af forældre nu havde fundet ud af, at de derudover ville have – hvad ved jeg – en vognmandsforretning eller et eller andet andet, hvorfor i alverden skulle de så ikke have lov til det? Man kan jo ikke sige, at fordi man har lavet en friskole, må man ikke lave andre ting her i landet.

Jeg skal ikke komme ind på, at det er en hospitalsvirksomhed, der er tale om her; det har jeg min mening om, men jeg mener ikke, det er mig, der skal tage stilling til det; det må være indenrigsministeren, og det gør han nok også i nær fremtid. Men man kan da ikke sige, at fordi den kreds af mennesker nu driver skole, må den ikke lave andet end det. Den har for så vidt sin frihed til at lave, hvad den ønsker.

Så havde fru Bente Juncker nogle betragtninger om tilskud til frie skoler. På den ene side ønskede CD ikke at skære ned på pengene til de frie skoler, men på den anden side ville man jo alligevel godt skære ned, for det kunne jo være, man skulle sige: ja men hvis de får penge andre steder fra, skal de ikke have så mange penge fra det offentlige. Men så – for det tredje – kunne det jo være, det ramte nogle andre end Tvind, og det var jo beklageligt. Undskyld mig bemærkningen, men det forekom mig noget uigennemtænkt, og den tanke faldt mig ind, at en lex Tvind var det, CD her ønskede, og det kan jeg ikke være enig i.

Hr. Ole Vig Jensens bemærkninger tror jeg at jeg hele vejen er enig i, og det kan vel ikke overraske nogen. Det radikale venstre og socialdemokratiet har jo altid på dette område været meget enige.

Hr. Ole Vig Jensen sagde noget om, at han havde nogle kritikpunkter, og en af de ting, han syntes man med god grund kunne kritisere Tvind for, var, at de ikke kunne fastholde eleverne. Jeg synes nok, man kan diskutere